

BOSHLANG'ICH TA'LIMDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR

Soatmurodova Rayhona

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17339861>

Annotatsiya: Maqola boshlang'ich ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning qo'llanilishiga bag'ishlangan. Unda interfaol metodlar, loyihaviy ta'lim, gamifikatsiya va robototexnika kabi usullarning o'quvchilarning bilim olish, kreativlik va mustaqil fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishdagi roli tahlil qilinadi. Texnologiyalarni joriy etishdagi muammolar ham ko'rib chiqilgan.

Kalit so'zlar: Boshlang'ich ta'lim, pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar, loyihaviy ta'lim, gamifikatsiya.

Boshlang'ich ta'lim - bu bolaning shaxs sifatida shakllanishidagi asosiy bosqich bo'lib, Respublikamizda bu sohaga alohida e'tibor qaratilmogda. Prezidentimizning 2022-yil 28-sentabrdagi "Maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori va "Raqamli O'zbekiston-2030" strategiyasi boshlang'ich ta'lim sifatini oshirishga yo'naltirilgan.

Zamonaviy sharoitda boshlang'ich sinf o'qituvchilari innovatsion yondashuvlarni qo'llash orqali o'quv jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishlari mumkin. Interfaol metodlar boshlang'ich sinf darslarida alohida o'rin tutadi. Interfaol doskalar, planshetlar va maxsus dasturlar yordamida o'quv materialini tushunishni osonlashtirish, bolalarning diqqatini jamlash va ularning bilim olish qobiliyatini oshirish mumkin. Loyiha asosida ta'lim boshlang'ich sinf o'quvchilarining mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Masalan, "Mening shahrim" loyihasi orqali o'quvchilar o'z yashaydigan joyning tarixi, geografiyasi va madaniyati haqida bilim olishlari mumkin. Bu nafaqat bilim beradi, balki o'quvchilarda vatanparvarlik hissini uyg'otadi.

Gamifikatsiya - boshlang'ich sinf darslarida foydali va samarali usul hisoblanadi. Ballar tizimi, darajalar va mukofotlar o'quvchilarni rag'batlantirishga yordam beradi. Masalan, matematikadan misol yechishda ballar to'plash yoki lug'at boyligini oshirishda darajali tizim qo'llash o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi. Shaxsiylashtirilgan ta'lim texnologiyalari har bir o'quvchining individual qobiliyatlarini hisobga olgan holda ta'lim berish imkoniyatini yaratadi. Maxsus dasturlar yordamida har bir o'quvchining bilim darajasi nazorat qilinishi va unga mos topshiriqlar berilishi mumkin.

Robototexnika va dasturlash asoslari boshlang'ich ta'limda muhim o'rin tutmogda. Oddiy dasturlash tillari va maxsus konstruktorlar yordamida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyati rivojlanadi. Masalan, Scratch kabi oddiy dasturlash tillari bolalarga dasturlash asoslarini o'rgatishda yordam beradi. Ammo, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etish bir qator muammolarni ham keltirib chiqaradi. Maktablarning texnologik jihozlar bilan ta'minlanishi, o'qituvchilarning yangi texnologiyalarga tayyorgarligi va ota-onalarning bolalarning ko'p vaqtini kompyuter oldida o'tkazishidan xavotirlanishi asosiy muammolardandir.

Ushbu muammolarni bartaraf etish uchun quyidagi choralar ko'rilishi lozim:

- Maktablarni zamonaviy texnologiyalar bilan ta'minlash
- O'qituvchilarni malakasini oshirish va qayta tayyorlash

• Ota-onalar bilan ishlash va ularni yangi texnologiyalar bilan tanishtirish

Xulosa qilib aytish mumkinki, boshlang'ich ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qiladi. Biroq, texnologiyalar an'anaviy ta'lim usullarini to'liq almashtirmasligi, balki ularni to'ldirishi kerak. O'qituvchilar yangi texnologiyalarni qo'llashda o'quvchilarning yosh xususiyatlarini va individual qobiliyatlarini hisobga olishlari zarur. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ushbu sohadagi qarorlari va strategiyalari boshlang'ich ta'lim sifatini oshirishga qaratilgan. Ushbu hujjatlar asosida boshlang'ich sinf o'qituvchilarining zamonaviy pedagogik texnologiyalar bilan ishlash ko'nikmalarini oshirish muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-sentabrdagi "Maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-319-son Qarori.
2. "Raqamli O'zbekiston-2030" strategiyasi va uning boshlang'ich ta'limdagi ahamiyati.
3. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligining "Boshlang'ich ta'lim davlat standartlari". - Toshkent: 2021.
4. Abdullayeva N.N. "Boshlang'ich ta'limda innovatsion texnologiyalar". - Toshkent: "Nihol", 2022.
5. Karimov I.A. "Boshlang'ich sinflarda zamonaviy pedagogik texnologiyalar". - Toshkent: "O'qituvchi", 2021.
6. Hasanov R.T. "Interfaol metodlar - boshlang'ich ta'lim samaradorligi kaliti". - Toshkent: "Ma'rifat", 2020.
7. Yusupova M.K. "Boshlang'ich sinf darslarida loyihaviy ta'limning o'ri". Xalq ta'limi jurnali, 2023, №2.
8. Qodirova F.S. "Gamifikatsiya va uning boshlang'ich ta'limdagi ahamiyati". - Toshkent: "Innovatsiya", 2022.
9. UNESCO. "Digital Learning for Every Child: Transforming Primary Education". - 2022.
1. Jo'rayeva D.A. "Boshlang'ich sinf o'quvchilarida robototexnika asoslarini shakllantirish". Pedagogika fanlari nomzodi dissertatsiyasi, 2023.